VAN NUL TOT NU

DOOR ALFONS BRUEKERS, STICHTING GESCHIEDSCHRIJVING NEDERWEERT

Tellen en vertellen lopen wel eens uit de pas

Als eeuwen geleden iemand de 80-jarige leeftijd overschreed, stopte men het tellen van de jaren. Zo'n hoge leeftijd was uitermate zeldzaam en in de registraties ging zo iemand, ongeacht zijn of haar leeftijd, door voor 'octogenarius'. Dat is een Latijns woord voor (méér dan) tachtigjarige. Het exacte leeftijdsgetal kwam niet zo nauw. Boven de tachtig was men gewoon 'oud'. Die nonchalance met leeftijden, data en getallen gold wel vaker als het gaat om mijlpalen.

De Leveroyse schutterij St. Barbara is waarschijnlijk rond 1627 opgericht. In elk geval staat het jaartal 1627 op een vogel van het schutterszilver en op de schutterijvlag. Zodoende wordt het ontstaan ervan al sinds mensenheugenis in 1627 gedateerd. Het 350-jarig bestaan werd echter niet in 1977, maar pas in 1978 gevierd. De schutterij bestond toen dus 351 jaar. In tellen waren ze misschien niet zo goed, in het binnenhalen van schuttersprijzen des te beter.

Nog een interpretatieverschil in Leveroy: in 1982 werd met een scala aan festiviteiten, een tentoonstelling en een herdenkingsboek, het 365-jarig bestaan van de St. Barbara-parochie gevierd. Het stichtingsjaar was ontleend aan een enkele jaren eerder gevonden document uit 1617 dat betrekking had op de kapel van Leveroy. Ten onrechte werd dat document verward met een oprichtingsakte van de parochie. De stichting van de parochie vond pas in 1620 plaats. De feestelijkheden waren dus feitelijk drie jaar te vroeg en ook bij het 400-jarig bestaan (gevierd in 2017) bleef men dat maar vertellen. Schokkend is dat allemaal natuurlijk niet.

Anders was dat met mijlpalen waar groot tumult over uitbrak. Een roemruchte Nederweerter telkwestie speelde zich af in 1933. Bij de geboorte van de 7000ste inwoner ontstond er een dispuut tussen de ouders van de 7000ste en de 7001ste boreling. De discussie ging erover wat telde; de volgorde van geboortetijdstippen of de volgorde van de aangiftes bij de burgerlijke stand. De kwestie escaleerde zelfs zodanig dat er een moordaanslag op burgemeester Van Uden werd gepleegd, die daarbij aan de dood ontsnapte.

De Harmonie trekt door de Kerkstraat tijdens de herdenking van 100 jaar georganiseerde muziekbeoefening (1950). FOTO JEF KIRKELS, ARCHIEF SGN

Gehusseld

De leeftijd van de St.-Lambertuskerk was ook lange tijd een troebele zaak. De interpretaties van de tekst op de middeleeuwse gedenksteen van de kerktoren varieerden nogal eens in allerhande publicaties. De lezingen liepen uiteen van het jaar 1400, 1407, 1410, 1440 tot (als enige juiste) het jaar 1467. Met diverse foutieve herdenkingsmomenten als gevolg. Ook bij het vieren van jubilea van verenigingen en organisaties werd er met data gehusseld. Met veel feestelijkheden werd herdacht dat de Zusters Franciscanessen uit Heythuysen zich 50 jaar eerder, op 15 november 1865, hadden gevestigd in Nederweert. Dat berustte op een vergissing want de vestiging vond pas een jaar later plaats. Maar bij het honderdjarig bestaan in 1966 werd dat gecorrigeerd en kwam alles weer op zijn pootjes terecht.

In juni 1950 vierde Harmonie St. Joseph met een groot festival en concours ('in de feestweide van de heer J. Bongers Kerkstraat') het 100-jarig bestaan (1850-1950) van de georganiseerde muziekbeoefening in Nederweert. Pas jaren later werd door archiefonderzoek van wijlen Huub Janssen duidelijk dat men er flink naast zat. De oudste muziekvereniging bleek Fanfare Burgerlust te zijn, die pas in 1875 was opgericht. Men zat er dus 25 jaar naast, wat op zich wel weer een mooie mijlpaal is natuurlijk. De feestvreugde heeft er gelukkig niet onder geleden.

De eerste steen van de toren van de St.-Lambertuskerk. In gotische letters staat daar onder andere het jaartal 1467 gebeiteld FOTO ALFONS BRUEKERS

Einde

Met dit artikel komt een einde aan (ruim) een jaar lang wekelijkse artikelen over de Nederweerter geschiedenis van toen tot nu van de hand van Alfons Bruekers. De auteur (bereikbaar via mailadres contact@nederweertsverleden.nl) dankt alle lezers voor de leuke tips en reacties.

Oproep

De redactie van VIA dankt op haar beurt de schrijver voor de mooie reeks en doet een oproep aan (amateur)historici, heemkundeverenigingen, archivarissen en andere belangstellenden uit de gemeenten Weert, Nederweert en Leudal om met regelmaat een bijdrage te leveren over tradities, oude gebruiken, markante dorpsfiguren, monumenten of bijzondere gebeurtenissen uit vroeger tijden, zodat we deze rubriek kunnen voortzetten.

Stuur voor meer informatie en reacties een e-mail naar: **noord-midden@delimburger.nl**